Bachelor's Degree Programme
(BDP)

Foundation Course in Marathi (FMT-01)

Assignment
(For July-2024 and January-2025 sessions)

Last Date of Submission of Assignment

31st March, 2025 for July-2024 session and
30th September, 2025 for January-2025 session

School of Humanities
Indira Gandhi National Open University
Maidan Garhi, New Delhi-110068

Foundation Course in Marathi

Assignment 2024-25

Course code FMT-01
MAX. Marks-100

प्रश्न 1.- खालील प्रश्नाची उत्तरे प्रत्येकी एका वाक्यात लिहा गुण- 05

1. कथेतून कोणते दर्शन घडते ?

2.विजातीय स्वर म्हणजे काय ?

3.संकरित प्रयोग म्हणजे काय ? दोन उदाहरणे द्या.

4.निसर्ग म्हणजे काय ?

5.मूलभूत भाषिक कौशल्ये कोणते ?

प्रश्न 2. रिकाम्या जागा भरा गुण- 5

1. बातमी लिहितांना____________ नियम पाळावेत.

2. बहुजन समाजाच्या मुलांना शिक्षण देण्यासाठी __________ संस्थेची स्थापना झाली.

3. स्वर आणि व्यंजन या दोहोचे विशेष असलेल्या ध्वनींना _____________ म्हणतात.

4. प्राचीन मराठी कवींमध्ये_____________ आणि रामदास यांच्या वचनांना म्हणीचे स्वरूप प्राप्त झाले दिसते.

5. एका _____________ व्यक्तीचा अनुभव सांगितला असाला तरी तो सर्व दलित समाजाचाच आहे.

प्रश्न 3. कंसात दिलेल्या सूचनेप्रमाणे करा. गुण-07

1. माळी, वेडा. (या शब्दाची तृतीया विभक्तीची एकवचनी रूपे लिहा.)

2. मी, सर्व (या शब्दांची षष्ठी विभक्तीची दोन्हीवचनी रूपे लिहा.)

3. शब्द योगी अव्यास पुन्हा काही प्रत्यय लावूण नवी रूपे बनवा (दोन)

4. मंत्री लोकांचे गा-हाणे ऐकतात. (या वाक्याचे कर्मणी प्रयोगात रूपांतर करा.)

5. त्रिलोक, गावजेवन (या शब्दाचा समास ओळखून विग्रह करा.)

6. गरज सरो, __________ (या म्हणीचा उत्तरार्ध पूर्ण करा.)

7. दुस-या संघाचे खेळाडु आपल्या तबुतून बाहेर आळे व क्षेत्ररक्षणाला आपापल्या जागि उभे केले (या वाक्यात शुद्धलेखनाच्या चुका दुरूस्त करा.)

प्रश्न 4. खालील विषयावर जाहिरात लेखन करा. गुण- 06

1.चमचा

2. स्मार्ट फोन (मोबाईल)

3. दागिना (हार)

प्रश्न 5. खलील प्रश्नाची उत्तरे प्रत्येकी 300 शब्दात लिहा. गुण-30

1) प्र ई सोनकांबळेच्या लेखन शैलीचे विशेष सांगा.

2) डा० आंबेडकराना कोणत्या तीन तत्वांवर समाजाची उभारणी अपेक्षित आहे, स्पष्ट करा.

3) मर्ढेकरांनी केलेले यंत्रयुगात्चे प्रतिमाचित्र चित्रण करा.

प्रश्न 6. खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी 150 शब्दात लिहा गुण- 18

1) नभोनाट्य म्हणून सांबर एकांकिका कितपत परिणाम कारक होऊ शकेल.

2) 'पुढच्यास ठेच मागचा शहाणा' या कल्पनेचा विस्तार करा.

3) तुकारामाच्या अंभगाचे विशेष सांगा.

प्रश्न 7. टिपणे लिहा. (कोणतेही पांच) गुण-20

1. कर्मवीर भाऊरांव समाज परिवर्तनासाठी काय करतात.

2. कातरवेळी अक्काच्या मनाची कशी अवस्था झाली.

3) विज्ञानयुगात लोकसंख्यावाढीचे भीषण परिणाम.

4) तात्या आणि त्याच्या बायकोचा संवाद वर्णन करा.

5) मर्ढेकरांच्या कवितेचे रूप क्रमाने कसे जाणवते.

6) ना० सी० फडकेची लेखन शैली विशद करा.

प्रश्न 8. तुमच्या कालेजच्या मराठी वाड़मय मंडळाच्या कार्यक्रमासाठी प्रमुख पाव्हुणे म्हणून एका नामवंत साहित्यिकास निमंत्रण पत्र लिहा. गुण- 05

प्रश्न 9. खालील उत्तरयांचे सारांश लेखन करा. गुण - 04

बागेतील झाडावर उमललेले एखादे टपोरे फूल असते. त्याचा सौम्यसा सुगंध अल्हादायक असतो. त्यांच्या नाजूक पाकळ्या आणि सुरेख रंग डोळयांना सुखावतात. हा छोटासा अनुभव घेतानाही आपले मन प्रसन्न होऊन जाते. इवल्याशा फांदीवर वा-यांच्या लहरींनी डुलणारे ते फूल त्याच दिवशी संध्याकाळी कोमेजून जाते हे खरे.पण त्यामुळे त्यांचे दिवसभरातील अस्तित्व आणि जाणा-या- येणा-याला त्याने दिलेला आनंद या गोष्टी खोट्या ठरत नाहीत. आपण ही आपले छोटे से जीवन त्या फुलासारखेच सुंदर करू शकतो. या नाशवंत जीवनातला त्याच्या अस्तित्व कालापुरता का होईना; पण काही अर्थ प्राप्त करून देऊ शकतो. तेव्हा जीवनाचे काही सार्थक होईल. या जीवनाच्या प्रवासात बुद्धीमान लोकांचा सहवास लाभतो. आणखी कोणाच्या विचारातून अंतकरणातला दिलासा मिळतो. आणि असामान्य विभुतींनी दाखवून दिलेल्या मार्गाच्या अल्पशा अनुसरणातून आपले जीवन उन्नत होते या सा-या व्यक्तीविषयी कृतज्ञतेचा भाव ठेवणे हे जीवनातील एक कर्तव्य ठरते. त्यांचे स्मरण जागवणे हा त्यांच्या ऋणांतून काही प्रमाणात उतराई होण्याचा एक मार्ग आहे. जीवनात असे खूप चढ उतार येतात. त्यातून योग्य मार्ग निवडून आपले ध्येय साधले पाहिजे.